

Στ' Δημοτικού - Κλείταρχος

Όνοματεπώνυμο: _____

Σχολείο: _____ Τμήμα: _____

Σύνολο: 100

©Heinrich Klaffs-Mikis
Theodorakis Fabrik
070004-Flickr

Ο Μίκης Θεοδωράκης μιλά με τα παιδιά

Τη φετινή χρονιά γιορτάζουμε τα 100 χρόνια από τη γέννηση του σπουδαίου Έλληνα μουσικοσυνθέτη Μίκη Θεοδωράκη, σύμβολο του σύγχρονου ελληνικού πολιτισμού και της νεότερης ιστορίας μας. Ο Μίκης, τα τελευταία 20 χρόνια της ζωής του, αναζητούσε ευκαιρίες για να συνομιλεί με παιδιά κάθε ηλικίας.

Απαντούσε στις επιστολές τους, παρευρισκόταν στις εκδηλώσεις

των σχολείων τους και, όποτε μπορούσε, τους έδινε συνεντεύξεις.

Ας διαβάσουμε κάποια αποσπάσματα από αυτές.

Παιδιά: Κύριε Θεοδωράκη, πώς και σε ποια ηλικία αποφασίσατε να ασχοληθείτε με τη μουσική;

Μ.Θ.: Ξεκίνησα σε ηλικία 12 ετών, όταν οι γονείς μου αγόρασαν αυτό που επιθυμούσα πάρα πολύ, δηλαδή ένα βιολί. Μέχρι να πάω στο Ωδείο, είχα συνθέσει πάνω από 120 τραγούδια, όλα μεγάλων Ελλήνων ποιητών, όπως του Παλαμά, του Σολωμού, του Βαλαωρίτη.

Παιδιά: Ποιες πιστεύετε ότι υπήρξαν οι πηγές έμπνευσης για τα έργα σας;

Μ.Θ.: Από μικρός άκουγα στο σπίτι εκκλησιαστικούς-βυζαντινούς ύμνους. Αργότερα, με τους γονείς μου ζήσαμε σε διάφορα μέρη της Ελλάδας κι έτσι είχα πολλά ακούσματα παραδοσιακής και λαϊκής μουσικής. Στο Ωδείο μυήθηκα στην κλασική μουσική, που με γοήτευσε. Μεγαλώνοντας όμως, τα κορυφαία ιστορικά γεγονότα που βίωσα -2ος Παγκόσμιος Πόλεμος, Εθνική Αντίσταση, Εμφύλιος- επέδρασαν αποφασιστικά στη διαμόρφωση της σκέψης, του χαρακτήρα και του συναισθηματικού μου κόσμου.

Παιδιά: Έχετε συνθέσει μουσική για τους μεγαλύτερους Έλληνες ποιητές. Αγαπάτε την ποίηση;

Μ.Θ.: Μεγάλωσα σε μια οικογένεια που αγαπούσε το βιβλίο. Έτσι ξεκίνησα να διαβάζω από πολύ μικρός. Μέσα στις βιβλιοθήκες του πατέρα και του παππού μου ανακάλυψα τους μεγάλους Έλληνες ποιητές. Αισθάνομαι πολύ τυχερός που κατάφερα να τους μελοποιήσω σχεδόν όλους! Χαίρομαι που όλοι μπορούμε όχι μόνο να απαγγέλλουμε, αλλά και να τραγουδάμε τα ποιήματα.

Παιδιά: Τι θα θέλατε να πείτε στη δική μας γενιά που προσπαθεί να οραματιστεί το μέλλον της, μέσα σε μια κοινωνία που δεν της εμπνέει σιγουριά;

Μ.Θ.: Ακούω παντού για τα αρνητικά της εποχής μας. Υπάρχουν, είναι αλήθεια. Όμως η ανθρώπινη ιστορία είναι όπως ο ωκεανός με τα μεγάλα κύματα που ανεβαίνουν και κατεβαίνουν συνεχώς. Έτσι και σε μας, η πάλη ανάμεσα στο Καλό και στο Κακό, στην Αρμονία και στο Χάος, στην Ευημερία και τη Δυστυχία αποτελούν τους σταθμούς μιας ασταμάτητης πορείας. Ποιο είναι το σταθερό σημείο;

συνέχεια σελ. 2 ➡

Πρώτον, ότι η ζωή είναι ωραία! Η ζωή είναι ένα δώρο. Δεύτερον, ότι για μας τους Έλληνες η χώρα μας είναι ωραία, ο λαός μας είναι καλός και η ιστορία μας είναι πλούσια. Έτσι, πρέπει πρώτα να αγαπήσουμε τη ζωή εκτιμώντας τη μεγάλη δωρεά που μας έγινε να γεννηθούμε. Δεύτερον, να συνειδητοποιήσουμε ότι οφείλουμε τη φυσική ομορφιά της πατρίδας μας να την κάνουμε ομορφότερη και τον λαό μας καλύτερο. Με άλλα λόγια να αγαπήσουμε την Ελλάδα, από τον Όμηρο ως τον Γιάννη Ρίτσο, και τον ελληνικό λαό, στον οποίο θα πρέπει να αφοσιωθούμε απόλυτα.

(Διασκευή) <https://mikisguide.gr/oi-synentefxeis-tou-miki-theodoraki-stous-mathites/>

«Το χελιδόνι»

Ένα το χελιδόνι κι η άνοιξη ακριβή
Για να γυρίσει ο ήλιος θέλει δουλειά πολλή
Θέλει νεκροί χιλιάδες να 'ναι στους τροχούς
Θέλει κι οι ζωντανοί να δίνουν το αίμα τους.

Στίχοι: Οδυσσέας Ελύτης
Μουσική: Μίκης Θεοδωράκης

A

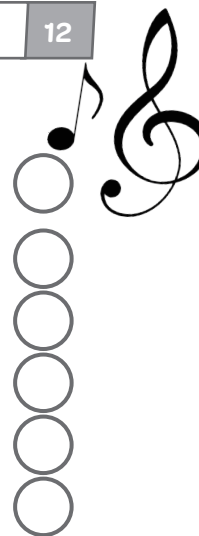
Κατανοώ το κείμενο.

α. Σωστό (Σ) ή Λάθος (Λ);

12

Ο Μίκης Θεοδωράκης...

1. μπορεί να ταυτιστεί με τον σύγχρονο ελληνικό πολιτισμό και τη σύγχρονη ιστορία μας.
2. άκουγε από το περιβάλλον του εκκλησιαστική και βυζαντινή μουσική.
3. είναι γνωστός για τα δικά του ποιήματα.
4. πιστεύει ότι η ιστορία τον έχει διαμορφώσει ως καλλιτέχνη.
5. μελοποίησε τον Οδυσσέα Ελύτη.
6. υποστηρίζει ότι στην ανθρώπινη ιστορία δεν υπάρχουν σταθερά σημεία.

β. Βρίσκω μια πρόταση στο κείμενο που να δείχνει ότι ο Μίκης:

4

1. είναι αισιόδοξος:

2. αγαπάει την Ελλάδα:

B

α. Βρίσκω μέσα στο κείμενο 4 είδη μουσικής που επηρέασαν τον Θεοδωράκη:

4

1. _____

3. _____

2. _____

4. _____

β. Σχηματίζω οικογένεια από κάθε λέξη. Βρίσκω και μία συνώνυμη.

12

Λέξη κειμένου	Οικογένεια παράγωγες-σύνθετες (3)	Συνώνυμη
π.χ. σταθμός	σταθμεύω, στάθμη, σταθμάκης	στάση
το δώρο		
η αρμονία		
βιώνω		

γ. Στο ποίημα «το χελιδόνι» εντοπίζουμε 2 ζεύγη αντιθέσεων.

4

1 ^ο ζεύγος	 -
2 ^ο ζεύγος	 -

δ. Τι σημαίνει καθεμία από τις λέξεις/φράσεις του κειμένου;

6

1. πηγές έμπνευσης:

.....

2. μυήθηκα στην κλασική μουσική:

.....

3. οραματίζομαι το μέλλον:

.....

ε. Ο Μίκης χρησιμοποιεί μια παρομοίωση για να εξηγήσει την έννοια της ανθρώπινης ιστορίας. Μπορείς να τη βρεις και να την αναλύσεις;

3

έννοια:	ανθρώπινη ιστορία	πάλη	Καλό	Κακό
↓	↓	↓	↓	↓
παρομοίωση:		κύματα		

α. Μετατρέπω το ρήμα σε όνομα και κάνω όποιες αλλαγές χρειάζονται.

15

Παράδειγμα: να συνομιλεί με παιδιά

→ η συνομιλία με παιδιά

1. να ασχοληθείτε με τη μουσική

→

2. ξεκίνησα να διαβάζω

→

3. να αγαπήσουμε τη ζωή

→

4. να συνειδητοποιήσουμε ότι οφείλουμε...

→

5. να αφοσιωθούμε απόλυτα

→

β. Συμπληρώνω τα φωνήεντα και τονίζω όπου χρειάζεται.

10

1. σ__ντομος

2. ανακάλ__ψη

3. απαγγελ__α

4. παλ__ότερη

5. γοητ__α

6. σκοτ__νός

7. δ__σεύρετος

8. παρ__σθηση

9. απροχ__ρητος

10. αναγκ__ος

Δ

Γράφω κείμενο.

30

Γράφω ένα σύντομο βιογραφικό σημείωμα για να αναρτηθεί στη σχολική εφημερίδα, στο αφιέρωμα για τον Μίκη Θεοδωράκη. Με βάση το κείμενο που διαβάσαμε οργανώνουμε το βιογραφικό του σε τρεις άξονες:

στοιχεία για τη ζωή του ♦ στοιχεία για το έργο του ♦ σκέψεις του για το μέλλον των νέων

Ο Μίκης Θεοδωράκης γεννήθηκε...